

NAS GLAS

Glasilo Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo
v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrletna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad. — Pošt. ček. rač. št. 11.467.

Depolitizacija uradništva.

Pravilne misli ni mogoče zadržati in prej ali slej pride njena zmaga. To se jasno vidi zlasti pri uradništvu. S kakšno vnemo so svoje dni podpirali uradniki politične stranke, kako silno so se pehali za zmago raznih politikov, toda vse njih delo, vse njih žrtvovanje ni imelo drugega uspeha, kakor da je bil položaj uradništva vedno slabši in slabši. Čisto vseeno je bilo, naj je bila na vladi ta ali ona stranka, uradništvu se je godilo vedno slabše.

Da pa je bilo tako, so bili uradniki v veliki meri krivi sami. Delali so za druge, pozabili pa na sebe. Delali so za vse mogoče stranke in organizacije, le na lastno organizacijo so pozabili. In skoraj je padala njih stanovska organizacija v isti meri, kakor se je slabšal materijalni in socialni položaj uradništva. In to v prvi vrsti vsled strankarske razcepljenosti uradništva. Vnemali so se uradniki za boj med klerikalci in liberalci, pri tem pa pozabili, da jim ne bodo pomagali niti klerikalci in niti liberalci, če si ne bodo pomagali sami. Da, zaslepljenost je šla celo tako daleč, da so nekateri uradniki uživali, če so bili njih kolegi iz političnih vzrokov preganjani.

Posledica vse te neenotnosti med uradništvom je ta, da ni bilo uradništvo sposobno za noben učinkovit odpor in da se zato nobena vlada ni na njih pritožbe ozirala. Vselej, kadar se je začelo v državi govoriti o štedenju, vselej so morali to štedenje uradniki plačati naprej. Ali so se vzeli uradnikom odtegljaji pri plačilu, ali pa so kosile redukcije po uradniških rodbinah; tako ali tako, račun pa je vedno plačal uradnik.

Dokler ni bilo tudi uradniške potrpežljivosti enkrat konec. Silno preganjanje učitelstva v letu 1925 je povzročilo, da so najprej učitelji s svojo znano deklaracijo proglasili potrebo depolitizacije uradništva. Boj je bil hud in strupen, toda končno je pravilna misel zmagala in učitelstvo se je ujedinilo ter v svoji stanovski organizaciji pokopalo stari boj med klerikalci in liberalci.

Za učitelstvom so se pričele oglašati druge uradniške skupine in zahteva po depolitizaciji je vedno močnejša. Upati je, da bo ta zahteva tudi na celi črti prodrla in da bo depolitizacija uradništva na vsej črti izvedena.

Toda tudi s tem še ne bo doseženo vse. Zakaj depolitizacija uradništva ni cilj, temveč le sredstvo za doseg končnega cilja. Namen depolitizacije je, da omogoči enotnost uradniške organizacije in da ustvari med uradništvom samim take razmere, da bo zopet zavladala prava kolegialnost in vedno živa zavest skupnosti. To je prvi predpogoj, da postane uradniška organizacija močna in brez te zavesti skupnosti, brez žive kolegial-

jalnosti tudi politično depolitizirana uradniška organizacija ne bo mogla doseči nobenih uspehov.

Nato pa je treba, da vodijo uradniki čisto utilitaristično politiko. Kot celota more uradniška organizacija soditi stranke le po njihovem delu, ne pa po njih lepili očeh. In če pravi uradniška organizacija, da da tej ali oni politični stranki ob volitvah toliko tisoč glasov, potem mora tudi imeti jamstvo, da jih ne da zastoj. Seveda mora pa biti uradniška organizacija tako disciplinirana, da lahko za obljubljene glasove tudi jamči in zato mora poskrbeti, da vsemu svetu javno dokaže, da ima za seboj disciplinirane člane. Kako poda organizacija tak dokaz najlažje, ni težko uganiti.

Uradniška organizacija pa mora gledati, da tudi na javno mnenje močno vpliva. Ni težko dokazati, da je v interesu javnosti, če je uradništvo gospodarsko in socialno osigurano, ker brez tega je dobra uprava nemogoča. Na javnost pa more uradništvo vplivati s časopisjem in s svojim kulturnim delom. Mislimo, da ni pametno od uradnika, če podpira list, ki je nasproten njegovim interesom ali ki pozna uradnika le tedaj, kadar ga rabi stranka, ki nad listom komandira. Kakor volilne glasove uradništva, tako je tudi treba ves ostali vpliv uradniškega stanu vreči na tehtnico.

V uri največjega obupa so nekateri uradniki predlagali, da naj odlože uradniki v protest na krivice, ki se jim gode, vsa mesta v kulturnih in narodnih društvih. Ta predlog je šel daleč preko cilja in zdrav razum uradnikov ga je tudi odklonil. Zakaj tudi to je bistvo uradniške organizacije, da se ne izloči iz naroda, temveč da ostane živ del naroda. Uradniška organizacija ni destruktivna, temveč obrambna, ki hoče pomembnemu sloju prebivalstva priboriti njegove pravice zato, da more tem bolj delovati za narod.

Pred vojno je bil uradnik najmočnejša opora slovenskega kulturnega življenja in ni slučaj, da nimamo Slovenci nobene politične revije ravno v današnjih časih, ko je gospodarsko stanje uradništva najbolj mizerno.

Delo za narod ostane tudi v bodoče programatična vočka uradništva, toda razlika mora biti samo v tem, da uradnik pri tem ne sme pozabiti na sebe. In danes tudi ne more, za kar že skrbe vedno nove redukcije in odtegljaji.

Isto mesto, ko pred vojno si mora priboriti slovenski uradnik in priboril si ga bo, če bo poskrbel za lastno organizacijo. Toda depolitizacija uradništva je predpogoj — in tu ne sme biti nobenega kompromisa.

»Narodni Dnevnik«.

Čl. 329 finančnega novega zakona:

Ministrski svet se pooblašča, da v sporazumu s finančnim odborom narodne skupščine z uredbo v smislu čl. 94 ustave izpremeni in dopolni odredbe uradniškega zakona, da izpremeni zakon o državnem prometnem osebnju in zakon o ustrojstvu vojske in mornarice, kakor tudi uredbo o razvrstitvi in razporedbi uradnikov in ostalih civilnih državnih uslužbencev in državnega prometnega osebja. Izpremembe in dopolnitve morajo biti v naslednjih mejah:

1. Prejemki državnih uradnikov in uslužbencev naj se, upoštevajoč za osnovo dotedanje razdelitev, regulirajo sorazmerno važnosti in odgovornosti dela, ne da se pri tem prekoračijo proračunsko odobreni krediti za te izdatke.

2. Odredbe o pokojninah naj se izpremene in izpopolnijo tako, da se po eni strani ugotovi stvarnim potrebam države, na drugi strani pa popolnoma podpre one uradnike in uslužbence, ki so dopolnili službeno dobo ali so postali v državni službi nesposobni za nadaljno delo in zaslužek. V to svrhu je treba izpremeniti in dopolniti odredbe, ki govore o pogojih, pod katerimi more biti uradnik upokojen, ter o dobi, ki bo služila za podlago določevanja pokojnine. Te izpremembe in dopolnitve se ne morejo nanašati na one uradnike, ki so bili upokojeni pred uveljavitvijo tega zakona.

3. Disciplinski prestopki se lahko izpremeni in dopolni na ta način, da se prenese pristojnost na posebna disciplinarna sodišča v posameznih resorih, i. s. se more v teh slučajih za največje kazni pridržati kompetenca Državnega sveta.

4. Predpisati se morajo predhodna določila, ki so potrebna za izvršitev teh izprememb.

5. Uredbe o razvrstitvi držav. uradnikov in ostalih uslužbencev se morajo istočasno z določili zakona, ki so z njimi v zvezi, izpremeniti in dopolniti tako, da se izločijo vse napake in nedostatki, ki so se pokazali pri izvajanju teh zakonov. Izdelati se morajo kot sestavni del teh zakonov.

Važne odločbe plenarne seje Drž. sveta.*

Objavljamo zopet dve načelni odločbi plenarne seje Drž. sveta, ki ste bili sklenjeni vsled neenakega tolmačenja zakonskih propisov v posameznih oddelkih Drž. sveta. Od božiča pa dosedaj ni bilo glede državnih

* Gosp. drž. svetnik dr. I. Škarja nam je v svoji naklonjenosti zopet poslal dve novi odločbi, za kar se mu najtoplejše zahvaljujemo. Prosimo ga, naj ostane našemu glasilu še nadalje naklonjen.

Poravnajte naročnino!

uradnikov nobene plenarne odločbe. Poslednje smo objavili v št. 36. N. Glasa iz leta 1926. Nove odločbe se glase:

1. Z dne 12. marca 1927 št. 48792:

Rednim univerzitetnim profesorjem se računa za 2. skupino po čl. 11. uradniškega zakona ona služba, ki je uračunljiva za pokojnino, ali samo po stvarnem trajanju in ne v istem obsegu kakor za pokojnino; onim rednim profesorjem, katerim se po čl. 282. fin. zakona za 1922-23 leto računa za pokojnino 12 mesecev za 18, se ne more računati tudi za drugo skupino 12 mesecev za 18 mesecev.

2. Z dne 12. marca 1927, št. 2917.

Rodbinska pokojnina se po državnih uradnikih in uslužbencih državnih prometnih ustanov, ki so umrli potem, ko je stopil v veljavo novi zakon o državnem prometnem oboju, pa preden je komisija odločila, da-li se prevedejo na novi zakon, odmerja po novem zakonu o državnem prometnem oboju (čl. 209, 132, 118 in drugi).

Pripomba: Isto načelo uveljavljeno je v nekaterih razsodbah Državnega sveta tudi za odmerjanje vdovnin po drž. uradnikih, za katere velja splošni uradniški zakon; v teh slučajih je tolmačen izjemni propis čl. 239, drugi odstavek uradniškega zakona tako, da velja ta izjemni propis samo za osebno uživanje upokojenega uslužbenca, ne pa tudi za pokojnino rodbine po čl. 146—148.

Občni zbor

»Hranilnica in posojilnega konzorcija javnih nameščencev in upokojencev, r. z. z o. z. v Ljubljani« dne 9. aprila 1927.

Predsednik g. Ivan Podgornik otvori zbor, pozdravi navzoče, posebno še zastopnika Vel. župana, tajnika trg. in obrtne zbornice g. dr. Fr. Windscherja in zastopnike tiska.

Poročevalec g. Ivan Rostan poda na podlagi letnega računa za leto 1926, izčrpno in stvarno poročilo o poslovanju zadruga v pretečenem letu. Zadrugištvu v naši državi v obče ni dobro poslano, o kakih državnih podpori uradn. zadrugam sploh ni bilo slišati. Nasprotno žalostno dejstvo je, da vlada še vedno zadržuje glavnico, nabrano po čl. 70. uzakonjene uredbe o nabavljalnih za drugah drž. uslužbencev, s katero bi se lahko izvedla popolna razdolžitve prezadolženih in materialno skoro da uničenih drž. nameščencev in upokojencev.

Navzlic temu je konsorcij lahko zadovoljen z uspehom preteklega poslovnega leta. Čisti dobiček tega leta izkazuje sicer le Din 9.579,58, to pa vsled tega, ker se je ojačil rezervni sklad,

Legenda.

Izveličar je hodil po Jugoslaviji in delal čudeže.

Srečal je človeka, ki je bridko plakal.

»Kaj ti je, človek?« reče Gospod in sklence roke na prsih.

»Bolen sem in družina mi gine od glada.«

Gospod je dvignil roke — človek je ozdravil in v njega in v družino se je vselila sreča in blagostanje.

Izveličar je hodil dalje in srečal je človeka, ki je bridko plakal.

»Kaj ti je, človek?« reče Gospod in sklence roke na prsih.

»Hiša mi je pogorela.«

Gospod je dvignil roke — pred človekom je zrastle nova hiša.

Izveličar je hodil dalje in srečal je človeka v ogoljeni obleki, ki je bridko plakal.

»Kaj ti je, človek?« reče gospod in sklence roke na prsih.

»Vse mi je... državni nameščenec sem,« reče človek in se sesede na občestni kamen.

Tedaj pa sede tudi Gospod poleg plakačičega na tla in se prebridko razjoka.

»Tebi pa tudi jaz ne morem pomagati,« dě Izveličar, vstane in gre preko meje.

Ivana Rostana dobrotvorni sklad in sklad za obrestovanje deležev. Osebito veliko se je subvenciral Ivana Rostana dobrotvorni sklad, ki je spričo današnje bede, v kateri se nahajajo vdove in sirote po drž. nameščencih, najpotrebnejši. O tem pač najbolj priča dejstvo, da se je za 15 razpisanih ustanov po 300 Din v preteklem letu, zglasilo 67 prosilk. Zato poziva vse organizacije in zadruga drž. nameščencev, naj se spominjajo s prispevki tega humanitarnega sklada.

Svari pred partikularizmom posameznih organizacij v osnovanju malih kreditnih zadruga na tako majhnem teritoriju kot je Slovenija, kar ni v korist celokupnosti, ker se s tem cepi njena gospodarska energija. Potreben nam je le eden, močan, soliden zavod v katerem bi vsi javni nameščenci Slovenije našli svojo materialno in moralno oporo. (Podrobnejše poročilo priobčimo v prihodnji številki).

Fran Uršič, kot predsednik nadzorstva, poroča, da se je nadzorstvo udeleževalo vsch odbovovih sej in se prepričalo, da se je vršila uprava in poslovanje po zakonitih predpisih in v zmislu sklepov občnih zborov. Tudi se je med letom škontrirala blagajna, pregledale so se knjige in dokumenti. Pregledal se je letni račun, primerjal s knjigami in spoznal pravilnim. Predlaga, da se dá upravnemu odboru absolutorij, funkcionarjem pa izreče zahvala. Soglasno sprejeto.

G. Fran Širca prečita revizijsko poročilo o redni obvezni reviziji Hranilnega in posojilnega konzorcija, izvršeni po nalogu Zveze slovenskih zadruga v Ljubljani po Šifrar Andreju, revizorju Zveze slovenskih zadruga v Ljubljani glasom § 8. revizijskega zakona. Poročilo se vzame z odobravanjem na znanje.

Predlog proračuna. Poročevalec g. Magolič poroča, da je upravni odbor v skupni seji z nadzorstvom vsestransko premočil gnotni položaj zadruga in ugotovil potrebščine zadruga za poslovno leto 1927 v iznosu 145.700 Din, ki se bodo krile s predvidenimi dohodki per 164.600, tako da bo tvoril presežek po 18.900 Din, čisti dobiček tekočega leta.

Naroča se upravnemu odboru, da v slučaju večjega čistega dobička, vzame v obzir nagraditev blagajnika in knjigovodje, katerima se ob koncu leta izplačaja posebna nagrada do največjega zneska 1500 Din vsakomu.

V zmislu čl. 31. zadr. pravil se na predlog gosp. Fran Širca ad točka 4 a. določi najvišje število deležev kakor doslej t. j. ena desetina naprošenega kredita; nadalje naj se deleži obrestujejo tudi kakor v prejšnjem letu t. j. 3% za vse polno vplačane deleže, in do dne, ko zapadejo v izplačilo.

Člen 31. ad točka 5. Za sprejemanje posojil in hranilnih vlog za pomnožitev prometa naj se ne stavijo meje glede najvišjega zneska, do katerega se smejo dovoljevati posojila. Posameznim zadrugišnikom se določi znesek netto 10.000 Din.

V posebnih ozira vrednih slučajih in s posebno dobrim jamstvom sme upravni odbor s pristankom nadzorstva dovoljevati tudi večje kredite, vendar samo do 15.000 Din netto.

Člen 31. ad točka 7. Obrestna mera je pretečeno leto znašala za posojila članom 11 od sto. Upravni odbor je sklenil, da se od 1. januarja 1927 ta obrestna mera zniža na 10% do konca I. semestra. Dotična veljaj za nova posojila 9% na obrestna mera. Predlaga, da se določi od 1. julija 1927 dalje za vsa posojila enotna obrestna mera po 9%.

Manipulacijska pristojbina (upravni stroški) pri izplačilu znašajo 1½%, pri vplačilu 1%.

Glede obrestne mere in odpovednih dob za hranilne vloge predlaga: Stalne vloge, t. j. do 5000 Din, so nevezane, so takoj likvidne in se obrestujejo po 5%. Vse vloge od 5000 Din naprej so vezane in se obrestujejo po najmanj 6%. Odpovedni rok od 5 do 10.000 Din je 8 dni. Za vloge nad 10.000 Din velja enmesečni odpovedni rok. Te vloge se pa lahko obrestujejo tudi po 6½ od sto, ako se vežejo na najmanj tri mesece. Po 7% se obrestujejo vloge, vezane na pol leta. Po 7½ od sto in višje se ne obrestuje, razen v posebnih, ozira vrednih slučajih, o katerih pa mora sklopiti upravni odbor konsorcija posebej. Obrestovanje prične s prvim vlogi sledečega meseca in se neha koncem predzadnjega meseca, v katerem se je vloga dvignila. Izjeme dovoli upravni odbor konzorcija. Po preteku odpovedane dobe se vloge ne obrestujejo več. Če nastane slučaj ali potreba, da bi se vloga nekvarno za konzorcij

likvidirala tudi pred potekom odpovedne dobe, se obrestna mera zniža za eno stopnjo.

Člen 31. ad točka 8. Razpoložljiva glavnic naj se naloži pri Zvezi slovenskih zadruga v Ljubljani.

Vsi predlogi se soglasno sprejmejo.

Dopolnilne volitve: Poročevalec g. Mislej. Posamezne organizacije so izrazile željo, da bi se upoštevalo pri dopolnilnih volitvah po možnosti tudi od njih predlagani zaupniki in to:

1.) Osrednja zveza: Paternoster Milan. 2.) Društvo poštno - hranilničnih uradnikov; Podgornik Dušan. 3.) Društvo političnih konceptnih uradnikov; dr. Goršič Franc. 4.) Društvo geodotov; Bydlo Ivan. 5.) Društvo pisarniških uradnikov; Ignacij Rus. 6.) Društvo železniških konceptnih uradnikov; Waldemar Haslakiewicz. 7.) Društvo računskih in blagajniških uradnikov; Pirc Joško in Vittori Karel.

Iz kandidatov je izvoljeni odbor petorice sestavljen sledečo kandidatno listo, ki je bila per acclamationem v celoti sprejeta:

1.) v upravni odbor so bili izvoljeni: Matjašič Mirko, Mencinger Anton, Paternoster Milan, Podgornik Dušan, Beguš Joško in Vesel Rudolf. — Namestniki: Bydlo Ivan, Haslakiewicz Waldemar in Širca Franc.

2.) V nadzorstvo: Debevec Makso, Uršič Franc, Rus Ignacij, Pirc Joško in dr. Franc Goršič. — Namestnik: Primožič Leopold. Za finančno kontrolo je eno mesto rezervirano.

Slučajnosti: G. Joško Bekš predlaga, da se naj bodoče volitve vrše po številu deležev. Organizacija, ki ima večje število deležev, naj ima tudi večje zastopstvo v zadrugi. V tem zmislu naproša novi izvoljeni že obstoječi odbor, da prouči ta način razdelitev odbornikov in poroča o tem na prihodnjem občnem zboru, kar se vzame soglasno na znanje.

Nato prečita g. Podgornik došlo brzojavko Činovu Saveza v Beogradu, s katerim Savez želi zboru obilo uspeha in izraža čestitke jubilarntu g. I. Rostanu.

Sledi častni večer, prirejen g. tajniku Ivanu Rostanu povodom njegove 25letnice neumornega in požrtvovalnega dela v korist zadruga, katerega otvori po zaključku obč. zbora g. predsednik Ivan Podgornik s prisrčnim in globokim govorom v čast jubilarntu. Poudarja osebito njegov jeklen in neomahljiv značaj ter vseobče zasluge, katere si je stekel v 25letnem trudu polnem in nehvaležnem delu na zadrugišnem polju v korist državnih nameščencev in upokojencev. Pripominja, da je predvsem njegova zasluga, da se je konzorcij dvignil na tako višino, da ni samo denarni zavod kot tak, temveč pravi center vsega gospodarskega in socialnega življenja državnih nameščencev v Sloveniji.

V imenu velikega župana izroči čestitke jubilarntu g. vladni svetnik dr. Borštmar. Nato čestitajo gg. Bekš, Beguš, Martinšek in Pirc kot zastopniki raznih korporacij in uradniških organizacij s prisrčnimi in iskrenimi besedami jubilarntu k njegovim 25letnici z željo, da bi še dolgo, dolgo vodil in bil duša vsem pokretom, ki vodijo k gospodarski emancipaciji državnih nameščencev in upokojencev.

Naše proge.

Pred svetovno vojno so bile proge vzdrževane z največjo natančnostjo in strokovno spretnostjo. Stari preizkušeni inženjeri in uslužbenci so z večjim in izvežbanim delavstvom izvrševali vsa potrebna dela in popravila na tirih, kretnicah, mostovih, opornih, stenskih in drugih zidovih, na varnostnih napravah, pobočjih in stavbah točno in ob pravem času tako, da so upravi prištedili pravočasno izvršitvijo popravil horendne vsote. Proge so bile vzorne, trava očiščena, postaje v najlepšem redu barvane, pleskane itd in ni se zahtevalo štednje tam, kjer ni umestno in potrebno.

Da so bile med svetovno vojno proge eksplotirane do skrajnosti, da so jih vzdrževali za silo mladi, nedorastli delavci in ženske, ve vsakdo, ki je imel priliko to opazovati.

Po prevratu so odšli iz Jugoslavije inženjeri tujerodci in tako je nastala potreba, da so nadzorniki proge, signalov in semaforov prijeli za delo ter spravili osebito proge v red, da so bile za promet sposobne.

S pomočjo direkcijjskih strokovnjakov, kar jih je še ostalo pri ljubljanski direkciji, je šlo delo gladko izpod rok, kajti vsakdo je z veseljem delal v korist železnice in v ponos mlade države.

Situacija vzdrževanja prog se je pa z vsakim dnevom poslabševala.

Danes ni zadostnega kredita za delavske mezde, material se ne dostavlja, zaloge so izčrpane, krediti za material so nezadostni. Skladišča za gradbeni in drugi material se ustanovljajo in zopet opuščajo. Krajevna skladišča so prekompleksirana, za 800 odstotkov dražja in ne funkcionirajo itd.

Železnice propadajo po 8 letih osvobojenja rapidno, kdor tega ne vidi, je slepec!

Do budžetnega leta 1926—1927 so posamezne direkcije nabavljale gradbeni in drugi material v lastnem delokrogu oziraje se na dejanske potrebe, lokalne razmere in pravočasno dostavo materiala glede na delovno sezijo.

Odkar pa je generalna direkcija centralizirala dobavo gradbenega in drugega materiala, je nastal zastoj, ker je stalna zaloga v skladiščih pošila a nova zaloga še ni bila od generalne direkcije nabavljena in doposlana.

Bojimo se, da se centralna nabava vsega materiala ne bo obnesla, ker: 1. material, nabavljen potom licitacij, ne dospe pravočasno iz Beograda; 2. pošiljatve materiala iz Beograda v Ljubljano bodo brezdvomno to dostavo materiala direkcijama ovirale in zakasnile v taki meri, da bo vsako delo nemogoče; 3. material, dobavljen v velikih množinah, brez prave strokovne in kemične preizkušnje, ne bo odgovaljal potrebam in razmeram Slovenije.

Za poslovno leto 1926—1927 ni prejela direkcija Ljubljana iz Beograda nikakega materiala kljub dejstvu, da si je obdržala generalna direkcija 12 milijonov za nabavke.

Direkcija Ljubljana nima za gradbo ne enega kg cementa, ne enega kg pločevine, ne enega kg barve, ne ene deske itd.

Je-li to železnica? Je-li to državno podjetje? Dajte nehati z obratom! Ustavite promet in ne izpostavlajte potujočega občinstva in uslužbencev nezgodam in ne upropaščajte železnice!

Vestnik.

Zagrebski »Savez javnih namještenika« je bil na konferenci Glavnega Saveza v Beogradu dne 8.—10. aprila sprejet v Glavni Savez. Več v podrobnem poročilu, ki ga objavimo morda že v prihodnji številki.

Glavni Savez. — Delo na reorganizaciji. Ne moremo se pohvaliti s posebno živahnostjo v delu posameznih članov G. S. na reorganizaciji z ozirom na novi statut, ki je bil končno sprejet na pretekli skupščini v Zagrebu. Kljub vsemu trudu odbora G. S., da čim prej zbere podatke o stanju posameznih organizacij, na temelju katerih bi izdelal konkreten načrt za reorganizacijo, so doslej rezultati tega dela zelo slabi. Vendar pa moramo podčrtati izredno skrb, ki jo v tem kaže »Zveza dvržanih nameščenecv za Slovenijo« v Ljubljani. Žalibog kljub veliki pridnosti, ki jo kažejo naši slovenski tovariši, niti od njih nimamo popolnih podatkov o stanju uradniških organizacij za cele področje Zveze. Popolne podatke sta nam doslej poslala »Udruženje Monopol. Činovnika« in »Savez Finansijske Kontrole«, dve organizaciji, ki bazirata na najmočnejših temeljih.

»Udruženje Monopol. Činovnika i Službenika« ima člane v 68. krajih, a v 21. krajih ima svoja poverjeništa. Skupno število članov znaša 1114. Doslej je v več smereh razvilo zelo plodovito aktivnost. Najlepše delo je nesumljivo fond za vzajemno pomoč članom v slučaju bolezni in smrti, ki obstoji od 1. marca 1926 ter je doslej napravil že veliko dobrega. Razen tega daje svojim članom brezplačna posojila za zdravljenje.

»Savez Finansijske Kontrole« ima 7250 članov, on obsega skoro vse uslužbence svoje stroke, razen nekaj novospregletih. Centrala zveze je v Beogradu, a v vseh pokrajinskih središčih so sedeži sekcij, katerih je osem. Z agilnim delom in zavestjo članov je ta zveza tekom svoje aktivnosti dosegla lepe uspehe. Vsi uradniki finančne kontrole, če tudi so bili razvrščeni v III. kategorijo, so bili razvrščeni naknadno v II. kategorijo; zvanikom so zvišane plače, onemogočeno je strankarsko preganjanje osebja itd. Zveza ima svoj pomrtni fond, ki je brezdvomno najlepša manifestacija solidarnosti in največja pridobitev vzajemnega dela. V ta fond plačuje vsak oženjen 15, a ne oženjen po 10 Din mesečno. V slučaju smrti člana dobi takoj družina 10.000 Din, za umrlo ženo 5000 Din, za otroka pa 1000 Din.

»Čin. Glasnik« št. 122.

Poziv davčnim izvrševalcem. Ker je naše društvo pristopilo k Zvezi in bo moralo redno plačevati njej od vsakega člana po 1 Din na mesec, a članarina se vkljub temu ni zvišala, ampak je ostala dosedanja po 3 Din na mesec za člana, zato se nujno pozivljajo vsi člani, da točno plačujejo članarino v naprej vsaj za en četrt ali za pol leta po poštnih položnicah, ki jih te dni razpošlje vsem tovarišem naš društveni blagajnik Fran Klančičar pri davčnem uradu za mesto Ljubljana. Novi člani plačajo enkratno vpisnino po 1 Din. Kdor ni prijavil pristopa k društvu, naj to takoj stori in seveda obenem tudi pošlje društvu članarino, ki je tako neznatna, da se ne more nihče izgovarjati, da je zanj pretežko plačilno breme. Stanovska zavednost in nenaklonjenost meročajnih krmilarjev napram našemu stanu vedno očitneje kažeta, kako potrebna je nam naša trdna in požrtvovalna organizacija. Lani smo se morali skoro pol leta boriti za izplačilo zaostalih računov na potnih stroških. Za letos se nam obetajo v tem pogledu od vladne strani še večje neprilike in težave. Imamo pa tudi še več drugih kričočih stanovskih zadev, ki jih bo treba s pomočjo stanovske organizacije rešiti v korist naših tovarišev. Zato naj nobeden izmed njih ne ostane gluhi in zakrknjen na ta poziv! To je naš zadnji javni opomin. Kdor v najkrajšem času ne stori svoje stanovske dolžnosti v smislu tega poziva, tistega bomo z imenom navedli in ožigosali v tem listu. — **Društveno vodstvo.**

Angleški premogovni štrajk. Živo je še vsem v spominu angleški premogovni štrajk, ki je grozil radi svoje obsežnosti zrušiti gospodarske temelje velikega in mogočnega imperija. Boj za 8 urni delavnik angleških rudarjev je bil mogočen v svojem početku, ki pa je po šestih mesecih začel pojemati tako, da je s sedmim mesecem končal z jako minimalnimi uspehi. Dva svetova sta se borila, in sicer moč kapitala in moč delavskih rok, ki ustvarjajo kapital. Podlegli so vzlic vsem naporom slabejši. Šele sedaj, ko je vse končano, ko so zopet zapele rovnice in krampi v temnih podzemskih rovih, je mogoče presoditi veličino gigantskega boja angleških rudarjev in upliv na narodno gospodarstvo. Vso škodo, ki jo je posredno in neposredno utrpela Anglija, se ceni na 300 do 400 milijonov funtov šterlingov, kar znaša preračuneno na našo valuto do 110 milijard dinarjev. Če pomislimo, da znaša celoten naš državni proračun 11 milijard dinarjev letno, potem vidimo, da bi naša država izhajala s tem denarjem celih deset let.

Möderndorferjev slučaj. Nasprotniki naše stanovske osamosvojitve in našega stanovskega pokreta kaj radi izrabljajo Möderndorferjev slučaj proti nam, zato moramo naši javnosti dati nekaj pojasnil, da ne bo napačno poučena na podlagi dnevnih listov. Izjavljamo, da smo se v Möderndorferjevem slučaju borili za ono, za kar bi se borili pri vsakem drugem. Zahtevali smo, da naj se mu najprej na podlagi disciplinarne preiskave in razsodbe dokaže, da je kriv in če je kriv, naj se ga kaznuje ter premesti. Vse vesti dnevnih listov ne ovržejo pravičnosti našega stanovskega boja v Möderndorferjevem slučaju. V tem boju smo hoteli izvojevati, da se učitelju (pa najsi bo to Möderndorfer ali katerikoli drugi) dokaže najpreje krivda, potem naj se ga šele kaznuje in kazensko premesti. Naš boj je bil pravičen in tudi umesten, kajti Möderndorferja se je premestilo preden mu je bila kaka krivica dokazana; njega se je premestilo na podlagi navadnega sumničenja. Njega se je sumničilo na podlagi njegove brošure komunizma. In ko smo v ministrstvu prosvete na podlagi najkompetentnejših dokazilnih listin dokazali neresničnost te trditve, je g. pomočnik ministra prosvete sam priznal, da se mu dela krivica. Möderndorfer je bil premeščen kot stalni učitelj na čudne načine, ki po našem mnenju niso odgovaljali zakonitim predpisom, zato smo se zavzeli odločno za ta slučaj. Kakor se je namreč postopalo z Möderndorferjem, bi se lahko postopalo z vsakim drugim. En protipostaven slučaj namreč lahko rodi sto drugih. Za svojo dolžnost smo smatrali, da smo z vso odločnostjo nastopili proti takemu načinu in postopanju z učitelstvom. **Stalnih učiteljev se ne sme premeščati brez dokazane krivde in brez disciplinarne postopanja — to je naša parola.** Zato smo se zavzeli, kakor hitro smo prejeli potrebne informacije in dokazilne dokumente, na podlagi katerih smo lahko uvideli nepravilni postopek, za ta slučaj. S tem smo hoteli prepričati nadalje enake take slučaje.

Uspeh naše stanovske borbe za zakonito postopanje je bil tak, da je ministristvo razveljavilo oba odloka o premetitvi, ki sta bila že izdana ter je premestilo Möderndorferja po »službeni potrebi«, na podlagi čl. 71 uradniškega zakona. V politični del zadeve se nismo nikdar spuščali in se tudi ne spuščamo, dasi tudi v tem oziru ni še dokazana nobena krivda. Branili smo v Möderndorferjevem slučaju je stanovske pravice in zakonito postopanje, kar bomo branili v vsakem drugem slučaju. — P. »Učit. Tovariš«.

Lečenje v državnih bolnicah. Na vlogo »Zveze« z dne 15. marca (vide N. Gl. št. 10) je interveniral Gl. Savez pri ministristvu za narodno zdravje z vlogo, kakor smo jo citirali. Ministristvo je na to intervencijo odgovorilo sledeče: »Izveštava se Savez da Ministarstvo sprema nov pravilnik za prijem i lečenje drž. službenika u bolnicama i isti će važiti od 1. aprila t. g.« Glav. Savez pripominja k tej vesti, da izdeluje ta pravilnik naš osebni in odlični prijatelj dr. Štampar. Upanje imamo, da bo našim željam ustreženo.

Občni zbor Društva državnih nameščenecv in upokojencev v Celju dne 9. aprila 1927. Predsednik prof. Raič otvoril občni zbor, obžaluje, da je udeležba, kakor v zadnjih časih navadno pri občnih zbiorih, precej pičila. Ker je slutil, da bo tako, je sklical že prej informativen sestanek, ker so ti vedno boljše obiskani. Zato odpade obširnejše predsednikovo poročilo. Poudarja, da organizacija uradništva v Sloveniji lepo napreduje, število članov Zveze v Ljubljani stalno narašča; s pristopom strokovnih organizacij ima že okoli 7000 članov. Je pa tudi že zadnji čas, kajti položaj uradništva je od dne do dne slabši in bo še slabši, če re bomo rekli: Stoj! Opaža se vsled večjega življenja v uradniških organizacijah tudi živahnije delovanje Glavnega Saveza, ki je baš te dni sklical konferenco delegatov Zvez iz cele države. Dajmo s svojimi strokovnimi organizacijami krepko oporo Zvezi, ta jo bo dala Savezu. Savez bo pa imel krepko hrbtnico, ko bo rekel pri svojih zahtevah: Ogromna večina uradništva je za nami! Ponovno opozarjamo, naj posamezniki vplivajo na svoje strokovne organizacije, da pristopijo k Zvezi v Ljubljani. Zveza in potom nje Glavni Savez bosta imela točen poimenski seznam vseh članov; kdor ni v imeniku, ne sme v nobenem slučaju računati na pomoč Zveze, oziroma Glavnega Saveza. Ta pritisk je popolnoma umesten. Borimo se vztrajneje za naše zahteve, kajti političnim strankam, ki so nam kolikor toliko prijazne, s tem le ustrežemo; kajti za stranke je v današ razmerah, ko velja tudi demagoštvo zelo mnogo, neoportuno zagovarjati večje državne izdatke za uradništvo. Nerazveseljivo je, da uradništvo na Hrvatskem po veliki večini ni organizirano v Savezu, tem bolj nerazveseljivo, ker preti povesti za seboj tudi dalmatinsko uradništvo. Iskreno bi bilo želeli, da se ta spor čim prej reši. Politika abstinence se je še vedno maščevala in se bo tudi tu in sicer nad nami vsemi, če se voditelji ne bodo za časa spametovali. Odborovo poročilo je občni zbor odobril. Nato so se sprejela z malimi spremembami nova pravila, ki jih je izdelala radi enotnosti za vse lokalne organizacije Zveze. (Občni zbor se je odločil za deset odbornikov in pet namestnikov, da je zastopanih čim več strok, za sklepčnost odborov je treba navzočnosti 6 odbornikov ali njihovih namestnikov; namestnike pregledovalcev je črtati; v naslov je dodal — in upokojencev.) Odslej se imenujejo Okrožne skupine in so neprečlenljivo kollesce v celokupnem aparatu uradniških udruženj. Nato se je izvolil nov odbor, na čelu mu zopet prof. Raič. Navzoči so obljubili, da bodo z vso vnemo podpirali društvo, pridobivali mu člane in agitirali za »Naš Glas«, nakar je predsednik zaključil občni zbor.

Profesorski honorarji. Beograjska »Politika« piše: Profesorski nekega učiteljskega v Srbiji niso prejeli honorarjev za nadure že cela štiri leta. Poslali so na prosvetno ministristvo že več prošenj in predstavk. Toda zaman. Končno je šinila enemu izmed njih v glavo srečna misel. Vedel je, da obstoji v Beogradu neki uradniški biro, ki rešuje proti gotovi nagradi slične posle naglo in uspešno. Predlagal je torej svojim tovarišem, da naj se obrnejo skupno na dotični biro. Njegovi tovariši so na to pristali. Na svoje prijetno presečenje so prejeli profesorski honorarje za vsa štiri leta nazaj že tekom par dni. Biro si je sicer odtegnil 10% provizijo, s čimer pa so bili profesorski popolnoma zadovoljni, saj so vendar dobili

vsaj 90 odstotkov od države jim dolžnih honorarjev. Najbolj značilno pa je sledeče: Kmalu nato je prejel profesorski kolegij od ministrstva uraden odgovor na prošnjo, ki so jo bili poslali profesorji na ministrstvo še pred kakimi štirimi leti. V odgovoru jih ministrstvo obvešča, da se dolžni honorarji ne morejo izplačati vse dotlej, dokler se ne otvori 55. partija letošnjega budžeta. Koncem odgovora prosi ministrstvo profesorje, da naj potrpe. Profesorji pa se taki državni administraciji samo čudijo ter se, ker so honorarje že prejel, tiho

smejejo kaosu, ki vlada v naši državni administraciji.

Popravek. V poročilu o Lillegovem častnem večeru, ki je objavljen v št. 10 »N. Gl.«, smo opazili neljubo tiskovno pomoto. Med govorniki, ki jih naštevamo, je cela vrstica izostala. Glasiti bi se moralo: »g. Jeran ga pozdravlja v imenu profesorskega društva ter mu želi lepo jesen; g. Svetek ga zahvalja v prisrčnem nagovoru v imenu upokojencev itd.« Pomota naj se blagohotno oprosti.

ORIGINALNE barve, matrice (kože) voščen papir za Gestetner Cyklostil, specialni papir za razmnoževanje, se dobi vedno in najceneje pri

LUD. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6. Telefon 980.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin

Kupujte domače izdelke:

Pecivni prašek in vanilni sladkor znamke

„ADRIA“

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

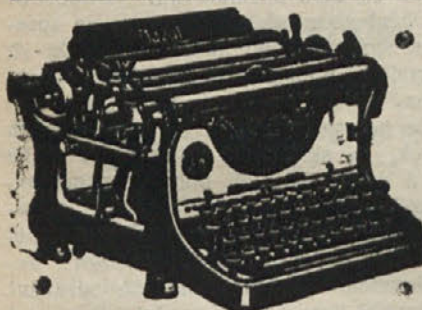
priporoča svojo zalogo dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Obiščite novo urejeni oddelek za gospode

Trpežno blago Najnižje cene Modna trgovina za dame in gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejšo konstrukcijo.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradsko številka 10.

Ivan Perdan nasledniki, Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Glavni založnik Ciril in Metodovih vžigalic.

Najnižje dnevne cene!

Postrežba točna in solidna.

V sedanjih težkih časih vsakdo pazi, da kupi dobro in poceni. Predno se odločite za nakup izgotovljene moške, fantovske ali deške obleke, kakor tudi češkega in angleškega blaga za moške obleke, obrnite se zaupno na trdko

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 1

Dvorišče levo

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Fran Iglič krojaški atelje

LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata raznovrstno pomladansko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste. Na obroke proti garanciji uradov.

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese — špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Nova manufakturna trgovina!

JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana

Stari trg št. 21

Poleg Zalaznika

nudi vsakovrstno blago po najnižji ceni.

Državni nameščenci na obroke.

Dežniki

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred Škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba

Popravila, preobleke.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna veletrgovina.

Solidno blago. Nizke cene

Priporoča se za nakup vseh modnih potrebščin za dame in gospode modna trgovina

T. EGER

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Dnevno prispevajo novosti!

Cenejše kot pri razprodajah

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor

Glavni trg št. 17.

Najboljši šivni stroji in kolesa znamk Gritzner in Adler ter švicarski pletilni stroji „Dobied“ za rodbino, obrt in industrijo

Josipa Petelinca Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija Delavnica za popravila.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

Najnižje cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonijalnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira dežnikov in predpražnikov. Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše čevlje vseh vrst po meri in naročilu. — Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!